

Naše mise

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Společné aktivity

Politický panel na Foru 2000

Již tradičně pořádá platforma DEMAS moderovanou debatu s představiteli politických stran na konferenci Forum 2000. Nejinak tomu bylo i v letošním roce, kdy se u jednoho stolu sešli Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL), Ivana Dobešová (ANO), Adéla Kadlecová (ODS) a Marek Ženíšek (TOP 09). Debata s provokativním názvem *Česko v mezinárodních vztazích: Lídr, následovník nebo flákač?* se uskutečnila v rámci Festivalu demokracie na již 20. výroční konferenci Forum 2000. Více informací si můžete přečíst v článku Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM, jehož ředitel Vladimír Bartovic [akci](#) moderoval.

Stanovisko DEMAS k otevřenému dopisu o vztazích ČR a Číny

Asociace DEMAS vydala stanovisko v reakci na otevřený dopis prezidenta, premiéra a předsedů obou komor parlamentu o vztazích ČR a Číny, kterým reagovali na přijetí Jeho Svatosti dalajlámy některými vládními činiteli. Následně se ke stanovisku DEMAS připojily i organizace Češi Tibet podporují, Potala a Lungta. Vydané stanovisko zaznamenalo velkou odezvu nejen v českých, ale též zahraničních médiích.

V Praze, 19. října 2016

Vážený pane prezidente,
vážený pane premiére,
vážení předsedové obou komor Parlamentu ČR,

s obavami jsme zaznamenali Vaše společné stanovisko k setkání Jeho Svatosti dalajlámy se členy vlády, a to z následujících důvodů:

1/ Česká republika je suverénní demokratickou zemí, která je schopna si v souladu se schválenou zahraničně politickou koncepcí určovat zahraniční politiku sama. Proto nevidíme důvod, proč by měli nejvyšší představitelé naší země jakkoli ujišťovat o své náklonnosti otevřenými dopisy, které mohou svou servilitou spíše přispět ke znevážení české zahraniční politiky v očích české a světové veřejnosti, nežli její místo upevnit.

2/ Přijetí Jeho Svatosti Dalajlámy kterýmkoli z ústavních činitelů by nemělo být důvodem pro zhoršení politických ani ekonomických vztahů mezi Českou republikou a Čínou. Byly to především předchozí vlády, které započaly budování zahraničně-ekonomických vztahů s Čínou a jejichž představitelé rovněž Jeho Svatost Dalajlámu při jeho návštěvách Prahy opakovaně přijali, přičemž spolupráce na poli zahraničního obchodu zůstala dlouhodobě nezměněna. V této souvislosti považujeme též za důležité podotknout, že agendy podpory lidských práv a zahraničního obchodu nejsou nikterak v rozporu a spíše se mohou vhodně doplňovat.

Věříme, že Česká republika má určovat svou zahraniční politiku autonomně, aniž by podléhala vnějším vlivům.

S pozdravem,

Pavel Pšeja
Předseda Správní rady DEMAS

Sabina Malcová
Ředitelka Sekretariátu DEMAS

Aktivity jednotlivých členů

Amnesty International

Maraton psaní dopisů s Amnesty

Vzpomenete si, kdy jste naposledy někomu poslali ručně napsaný dopis? V dnešní době e-mailů a chytrých telefonů je tužka a papír na jednu vzácný nástroj ke sdělení toho, co máte na srdci. O to víc může milý dopis svého adresáta potěšit.

Pro nás v Amnesty International byl dopis dlouhá léta klíčový nástroj, jak naléhat na politiky a úřady, aby osvobodili nespravedlivě vězněné. V 70. a 80. letech psaly tisíce lidí z celého světa dopisy za propuštění Václava Havla a dalších československých politických vězňů. „Jsem přesvědčený, že bez této podpory bych byl ve vězení mnohem déle,“ řekl nám později Havel.

Tuto neobvyčejnou moc má prostý dopis pořád, i když ho čím dál méně lidí využívá v běžném životě – nebo možná právě proto.

Každý rok v prosinci pořádáme akci *Maraton psaní dopisů* na podporu 12 lidí nebo komunit, jejichž základní práva někdo odmítl respektovat. Loni takový dopis napsalo 3,7 milionů lidí. Jen z Česka odešlo přes 20 000 dopisů – psalo se ve školách, v kavárnách, v kostelech i doma v obýváku. Psali jsme politikům, ale i přímo obětem bezpráví, abychom jim vyjádřili účast a podporu. Naše dopisy potom skutečně měnily lidské životy.

Studentská aktivistka Phyo Phyo Aung z Barmy byla propuštěna a všechna obvinění byla zrušena. Vláda Burkiny Faso potvrdila závazek k vymýcení brzkých a nucených sňatků dívek. Propuštěna byla také Mexičanka Yecenia, kterou mučili, aby se přiznala k vraždě manžela.

I letos máme v plánu pomáhat. Třeba Annie Alfredové a lidem s albinismem z Malawi, kteří jsou pronásledováni či zabíjeni kvůli pověrám, venezuelskému poslanci Rosmitovi vězněnému

z politických důvodů, farmáře Maximě z Peru bojující o vlastní pozemek s těžaři.

Napište prosím letos svůj dopis i Vy! Můžete přijít na některou z akcí, kde se dopisy budou hromadně psát nebo zorganizovat vlastní psaní pro své okolí. Každý dopis je důležitý. Každý dopis má moc změnit něčí život.

Asociace pro mezinárodní otázky

Spuštění české verze webu StopFake a další projekty na Ukrajině a v Bělorusku

V polovině října AMO [spustila](#) novou [českou verzi](#) ukrajinského webového portálu StopFake, který metodou tzv. factcheckingu ověřuje fakta a vyvrací dezinformace o dění na Ukrajině objevující se v médiích. Sledovat jej můžete i na [Facebooku](#) a [Twitteru](#).

Web slouží také jako platforma pro analýzu kremelské propagandy. Najdete na něm například [rozbor](#) rozhovoru doněcké TV Oplot se samozvanou „konzulkou“ DLR v ČR Nelou Lisovou či [interview](#) s finskou investigativní novinářkou Jessikkou Arovou. Více si o [projektu](#) poslechněte v [rozhovoru](#) ředitelky AMO Vladky Votavové na Českém rozhlase Plus.

V rámci tohoto projektu navíc pokračují i [jednodenní semináře](#) pro ukrajinské studenty, místní novináře a aktivisty. V posledních měsících proběhly workshopy v Sumách, Dnětropeetrovsku, Lvově a Užhorodě. Série regionálních seminářů věnovaných [problematice využití metody ústní historie](#) ve školní výuce na podzim pokračuje i v rámci našeho dalšího ukrajinského [projektu](#) rozvíjejícího alternativní vzdělávání učitelů.

V druhé polovině listopadu došlo v rámci [projektu](#) zaměřeného na management ve vzdělávání v Praze k setkání českých a ukrajinských rektorů. V rámci něj konfederace rektorů obou zemí podepsaly dohodu o spolupráci.

Ředitelka AMO Vladka Votavová a spoluzakladatel webu StopFake Jevhen Fedčenko.

Úspěšně pokračuje i [projekt](#) zaměřený na podporu mediální gramotnosti a mediální výchovy v Bělorusku – [série seminářů](#) věnovaných tomuto tématu se zúčastnilo více než 100 běloruských pedagogů. K otázce výuky mediální výchovy a rozvoji mediální gramotnosti ve společnosti vydala AMO také [sborník](#) sepsaný českými a běloruskými učiteli. Kromě této publikace mohou běloruští pedagogové využít i [novou metodickou příručku](#) zabývající se inkluzivním vzděláváním, v níž se o své zkušenosti podělili jak jejich běloruští kolegové, tak i kantoři z České republiky, Slovenska a Rakouska.

Čtyři transformační projekty na Ukrajině a v Bělorusku realizujeme díky podpoře Ministerstva zahraničních věcí ČR a České rozvojové agentury.

Výzkumné centrum: bilaterální vztahy ČR, bezpečnostní situace na Ukrajině či řešení azylové a migrační politiky

AMO se během letošního roku věnovala české zahraniční politice vůči klíčovým zahraničním partnerům. Výsledkem série kulatých stolů jsou i policy papery analyzující český vztah s [Čínou](#) Václava Kopeckého a Alice Rezkové a s [Německem](#) Zuzany Lizcové.

Nový briefing paper Pavla Havlíčka shrnuje [současnou situaci na Ukrajině](#). Věnuje se událostem od letošního června, kdy ukrajinské jednotky čelily zvýšenému tlaku ze strany Ruska, popisuje incident na Krymu z léta a rozebírá funkčnost dohod z Minsku.

Obsáhlé plány reforem v Evropské unii a jejím okolí mají spíše dlouhodobý horizont. Co by se ale mělo udělat v příštích 12 měsících? Odpověď hledal soutěžní projekt AMO, který na základě call for papers vybral [čtyři rozdílná východiska](#), jež byla představena na říjnové veřejné debatě.

V čem se liší postoje zemí V4 k tématům, která aktuálně řeší eurozóna? Co se pro ně změni očekávaným odchodem Velké Británie? Autoři ze zemí Visegrádské skupiny shrnují postoje svých států v nové [publikaci Rethinking V4's Eurozone Dilemmas after the UK Referendum](#).

Všechny aktuální informace najdete na našem [webu](#), [Facebooku](#), [Twitteru](#) nebo kanále [YouTube](#). Aby Vám nic neuteklo, doporučujeme Vám se navíc zaregistrovat k odběru našeho [newsletteru](#).

Člověk v tísní

Výstava arabských karikatur byla zahájena v DOXu

V polovině listopadu zahájil irácký karikaturista Abdul Raheem Yassir (Abd-ar-Rahím Jásir) v Centru současného umění DOX výstavu karikatur z arabského světa nazvanou [Linie svobody: současná arabská karikatura](#). Vystavené ilustrace představují uměleckou reflexi každodennosti i zásadního dění v neklidném regionu severní Afriky a Blízkého východu. Výstava potrvá do 16. ledna 2017.

„Všechna významná irácká periodika uveřejňují na svých stránkách karikatury. Je to pro lidi zajímavý a srozumitelný způsob, jak diskutovat o důležitých tématech, jsou také otevřené interpretaci,“ říká Yassir, který tvoří již od 70. let a za své dílo získal mnoho ocenění nejen ve své zemi, ale i v zahraničí. Spolu s ním vystavuje kresby také Nadia Khiari (Nadia Chijári) z Tuniska, která se satirické tvorbě začala věnovat během událostí arabského jara ve své zemi. Její postavička kocour Willis z Tunisu si od té doby svým břitkým humorem získala velkou popularitu. V neposlední řadě výstava uvádí výběr z kreseb súdánského umělce žijícího v Kataru Khalida Albaiha (Chálida al-Béha), jehož karikatury se soustředí hlavně na politickou satiru a bez potřeby slov komentují události v regionu severní Afriky a Blízkého východu, které se často dotýkají celého světa.

Výstavu ve spolupráci s DOX připravily organizace Insaan: Česko-arabské centrum kulturního dialogu, Člověk v tísní a Baraka: Centrum pro kultury severní Afriky a Blízkého východu a Tanween, s finanční podporou české sítě Nadace Anny Lindhové pro dialog kultur ve Středo-omoří (ALF).

Vyšlo nové číslo Východoevropského žurnálu

Zajímá vás dění ve východní Evropě? Přihlašte se k odběru našeho *Východoevropského žurnálu*. V nejnovějším čísle najdete například článek o tom, jak se režimy ve Střední Asii odplatily aktivistům, kteří vystoupili na konferenci OBSE (Střední Asie: Represe a vyhrůžky během konference: <https://www.clovekvtsni.cz/cs/clanky/represe-a-vyhruzky-behem-konference-obse>), a o tradici unášení nevěst (Smrtící tradice: předčasné svatby a unášení nevěst v ázerbájdžánské komunitě v Gruzii: <https://www.clovekvtsni.cz/cs/clanky/smrtici-tradice-predcasne-svatby-a-unaseni-nevest-v-azerbajdzanske-komunitě-gruzii>).

Více na stránkách žurnálu: <https://www.clovekvtsni.cz/cs/lidska-prava/info/vychodoevropske-novinky>

EUROPEUM

I ve čtvrtém kvartálu roku 2016 pokračovaly debaty z cyklu [Café Evropa](#), pořádané ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR a Informační kanceláří Evropského parlamentu. V pořadí již desáté debatě, pod názvem *Kláni o Bílý dům – co nás čeká po prezidentských volbách v USA?*, se diskutovalo o volbách v USA a o tom, do jaké míry může výsledek ovlivnit nás, co žijeme v Evropské unii. Se zaplněným Evropským domem debatovali Daniel Anýž z Newsweek Česko a bývalý velvyslanec v USA Petr Kolář.

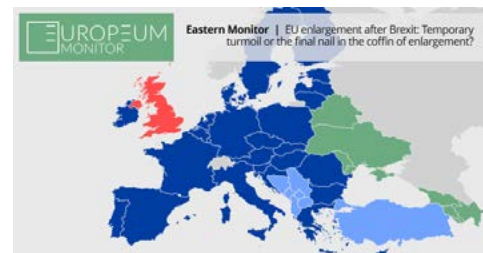
14. října 2016 proběhl kulatý stůl Národního konventu o EU, jehož tématem se staly jednotlivé aspekty střednědobé *revize víceletého finančního rámce*, jeho nastavení na další období a také principu evropské přidané hodnoty (*European Added Value*, EAV). Debaty se zúčastnili zástupci státní správy, institucí EU, neziskových organizací a akademické sféry. Kulatý stůl organizoval Úřad vlády ČR s odbornou garancí EUROPEA a [doporučení](#) k němu vypracovali Zuzana Kasáková a Lubor Lacina.

V rámci 25. výročí spolupráce Visegrádské skupiny připravil Polský institut Center for European Policy Analysis (CEPA) publikaci [The View at 25: Visegrád's silver anniversary](#), ve které čtyři experti hledají odpovědi na otázky ohledně budoucnosti V4. Pohled České republiky zprostředkoval náš zástupce ředitele Martin Michelot.

V říjnu jsme dále přivítali studenty norské University of Oslo, kterým Zuzana Stuchlíková a Martin Vokálek ve stručnosti představili naši činnost a poté diskutovali na téma postavení České republiky a V4 v rámci EU. Studenti se zajímali o sílící desintegrační tendence a nacionalismus, efektivitu spolupráce jednotlivých zemí v rámci regionu či o podporu krajně pravicových a levicových stran na české politické scéně. Diskuze byla velmi živá a studenti projeví hluboký zájem o témata, kterým se [EU-ROPEUM](#) dlouhodobě věnuje.

EUROPEUM v říjnu již po několikáté hostilo studijní cestu v rámci [Programu mobility úředníků veřejné správy](#), který je realizován v rámci platformy [Think Visegrad](#). Tématem byl tentokrát školský management a v rámci projektu,

který se uskutečnil v týdnu od 23. do 29. října, do Prahy přijeli čtyři ředitelé škol z různých ukrajinských regionů a dva zástupci místních samospráv, kteří se věnují agendě školství.

Odborná publikační činnost pokračovala vydáním nových příspěvků ze série **EUROPEUM Monitor**. V publikaci [Vývoj rozvojové spolupráce EU: od plenek k dospělosti?](#), jejíž autorkou je Eva Křížková, se dočtete o proměnách politiky rozvojové spolupráce Evropské unie a Alexandr Lagazzi analyzuje vyhlídky ústavního referenda v Itálii v příspěvku [From Renzi with Love: Italy's Constitutional Referendum](#). Pro [Eastern Monitor](#) se pak Marko Stojic zamýšlí nad dalším rozšiřováním EU po odchodu Velké Británie. Vladimír Bartovic přispěl jako jeden z národních výzkumníků k publikaci [Keeping Europeans Together: Assessing the State of EU Cohesion](#), vydanou ECFR. Jeho příspěvek představuje pozici České republiky v rámci posuzování stavu evropské soudržnosti.

V listopadu EUROPEUM zorganizovalo debatu pod názvem [Migration crisis and cross-border cooperation in Central & Eastern Europe](#), která se zabývala problematikou migrační krize a přeshraniční spolupráce mezi státy Střední a Východní Evropy. Diskuze se zúčastnili Zora Hesová (AMO), Magda Faltová (Sdružení pro integraci a migraci) a Christian Kvorning Lassen (EUROPEUM). Moderovala Kateřina Davidová (EUROPEUM).

Nadcházející konference v Bruselu, pod názvem [The Visegrad Contribution to the EU Digital Single Market](#), bude pořádána v rámci projektu [Think Visegrad in Brussels](#) ve spolupráci se Stálým zastoupením Polské republiky při EU. Mezinárodní konference se bude zabývat problematikou přínosu zemí V4 pro vytvoření jednotného digitálního trhu v Evropě. Dále se uskuteční jedenáctý debatní večer z nového cyklu [Café Evropa](#) s názvem *Evropská unie*

a Čína – co nám může tato velmoc dát a vzít? Mezi nadcházející události patří také debaty věnované Brexitu, které se budou konat v Karlových Varech a v Olomouci. V prosinci uspořádá EUROPEUM prezentaci na téma *Advocacy Strategy and Western Balkans* a v neposlední řadě budou následovat dvě debatní události s tematikou energetiky a dohody TTIP.

Informace o všech aktivitách Institutu pro evropskou politiku EUROPEUM najdete na webu <http://www.europeum.org> a na sociálních sítích.

Nadace Forum 2000

Look Back at This Year's Forum 2000 Conference

Please review the outcomes of this year's Forum 2000 Conference entitled [The Courage to Take Responsibility](#), which took place on October 16 to October 19 in Prague and a number of other central European cities. Watch full video recording of several of the events and read through the reports from all the panels. Browse our photo gallery and enjoy the unique feel this conference had to offer. You can also find the full recording of the public talk by His Holiness the Dalai Lama.

Ohlédněte se s námi za letošní konferenci Forum 2000

Projděte si výstupy z letošní konference Forum 2000 pod názvem [Odvaha převzít odpovědnost](#), která se uskutečnila v Praze a dalších evropských městech ve dnech 16. až 19. října 2016. Sledujte záznamy celé řady konferenčních událostí a přečtěte si reporty ze všech panelů. Prohlédněte si fotogalerii a připomeňte si jedinečnou atmosféru, kterou letošní konference měla. Na našich webových stránkách najdete i záznam z veřejné přednášky Jeho Svatosti dalajlámy.

Občanské Bělorusko

Ohlédnutí za uplynulým čtvrtkem

Občanské Bělorusko se i v minulých 3 měsících podílelo na rozvoji občanské společnosti v Bělorusku, a to jak formou podpory místních grass-root iniciativ, tak i jednotlivých občanských aktivistů. Občanské Bělorusko jim pomáhá zejména formou vzdělávání, mentoringu, minigrantů a na míru šitých tréninků. I díky tomu tak mohou tyto iniciativy působit a pomáhat v oblastech, jako je boj proti domácímu násilí, obrana lidských práv, pomoc dlouho-

Forum 2000. Foto: Jan Hromádka

době nemocným dětem či ochrana životního prostředí.

Parlamentní volby

Občanské Bělorusko také pravidelně monitorovalo a referovalo o předvolební kampani do běloruského parlamentu, a to zejména na svých [facebookových](#) a [webových stránkách](#). Volby, které vyvrcholily 11. října, přinesly několik zajímavých momentů, ale také řadu kontroverzních jevů. Mezi ty kontroverzní patřily bohužel již tradiční netransparentní sčítání hlasů, tlak na opoziční kandidáty a porušování lidských práv. [Zpráva](#) běloruských lidskoprávních organizací pak uvádí konkrétní příklady.

Z hlediska běloruské opozice došlo k zajímavému momentu, kdy byly do parlamentu zvoleny dvě její zástupkyně – Aljona Anisim, zástupkyně předsedy Společnosti běloruského jazyka, a Anna Konopcka, představitelka Jednotné občanské strany (OGP). Jaký toto zvolení bude mít vliv na přeskupování sil v běloruské politice, ale i v běloruské opozici, tomu se věnovalo Občanské Bělorusko ve své [povolební analýze](#).

Týden proti trestu smrti

Ve dnech 5.–10. října se v Bělorusku uskutečnil tzv. Týden proti trestu smrti, který pravidelně organizuje řada běloruských lidskoprávních organizací. V rámci týdne proti trestu smrti byla zorganizována řada přednášek, odborných setkání i veřejných akcí, majících za cíl zrušení trestu smrti v Bělorusku. Centrum lidských práv Viasna pak vydalo [obsáhlou studii](#) o historii i současnosti trestu smrti v Bělorusku.

Občanské Bělorusko na UK

Dne 18. října se představitelé Občanského Běloruska na FF UK zúčastnili zahájení výstavy „Bělorusko mimo Bělorusko. Běloruští intelektuálové v meziválečném Československu“. Prostřednictvím profilů významných osobností exulantské komunity v Praze se mohla akademická a širší veřejnost seznámit s často tragickými osudy Bělorusů a jejich snahami o státní nezávislost. Kromě toho OB podpořilo vydání stejnojmenné doprovodné publikace.

V pondělí 7. listopadu, na pozvání Fakulty sociálních věd UK v Praze vystoupil zástupce OB na přednášce věnované moderním dějinám Běloruska po roce 1991. Kromě různých strategií a metod uplatňovaných v oblasti podpory občanské společnosti a ochrany lidských práv, měli studenti také možnost diskutovat o současné situaci v Bělorusku, jeho politickém i ekonomickém vývoji v posledních letech a o dopadech tohoto vývoje na současnou běloruskou společnost.

Transitions Online

Prague Media Point Conference: Media and Migration

Date: November 7, 2016 – November 9, 2016

Location: Prague: French Institute, Czech Republic

Pre-Conference to ECREA's sixth European Communication Conference

The conference addressed the broad topic of media and migration, focusing on topics such

as the role of the media in the refugee crisis; media depictions of immigrant and migrant communities; and the media's influence on belonging and identity – especially in the context of transnationalism, multiculturalism, and a globalized world. #PragueMediaPoint

From the “odd tension between [migration] maps and text” to the impact of terrorism on immigrant representation in the media, panelists at this year's Prague Media Point Conference discussed topics of migration in the media. In conjunction with KEYNOTE, the conference featured many experienced journalists and researchers who analyzed the language techniques utilized when reporting about migration. In addition, panelists presented on trends of refugee depiction in different countries and regions. We would like to thank all those who spoke, attended and helped organize the event. We hope that our conference was enlightening, engaging and informative. Reporting on migration is definitely complex — as Johana Kotišová of Université de Liège / Masaryk University indicated in her talk, for refugee reporters, “*the inherent journalistic nature of being an involved actor vs being a fly on the wall is put under pressure*”. We hope that our conference stimulated the necessary conversation and discussion around migration and media. Photos can be seen here: goo.gl/qzE5BF.

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

Čtvrté číslo Zpravodaje DEMAS vychází v prosinci 2016

DEMAS
Asociace pro podporu
demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:

Sylva Horáková
Jakub Klepal
Pavel Pšeja (předseda)
Marek Svoboda (místopředseda)
Vladka Votavová

Výkonná ředitelka:

Sabina Malcová

Členské organizace DEMAS:

Agora Central Europe
Asociace pro mezinárodní otázky
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Centrum pro studium demokracie a kultury
Člověk v tísni
EUROPEUM
Nadace Forum 2000
Občanské Bělorusko
PASOS
Transitions

Organizace s pozorovatelským statutem:

Arcidiecézní charita Praha
Amnesty International
CASLA Institute
CEVRO

© DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2016

TRANSITION
Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic

Vydání tohoto čísla bylo podpořeno z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu transformační spolupráce ČR.